

Оцінювання цифрової компетентності вчителів: норвезький досвід

У Норвегії цифрова компетентність розглядається, за визначенням Європейської Комісії, як впевнене застосування технологій інформаційного суспільства для роботи, дозвілля та спілкування.

У січні 2012 року, коли вступила в дію освітня реформа з просування знань була опублікована Робоча рамка для п'яти ключових компетентностей. В документі зазначено, що цифрова компетентність включає в себе такі навички: отримання й обробка цифрових інформаційних даних, створення та обробка цифрових інформаційних даних, цифрова комунікація, цифрове рішення.

Формування цих навичок має відбуватися через інтегрований підхід під час вивчення таких предметів: норвезька мова, математика, наука (фізика, хімія, біологія), іноземна мова (англійська мова), соціальні студії/географія/історія.

Міністерство освіти і досліджень Норвегії створило національну установу «Норвезький центр для ІКТ в освіті» [3], який займається спостереженням розвитку різних аспектів цифрової компетентності в школах.

Центр відповідає за організацію та проведення низки моніторингових досліджень серед учнів і підвищення кваліфікації вчителів.

Центр розробив кілька он-лайн інструментів для оцінювання цифрової компетентності керівників шкіл і вчителів. Наприклад, «Шкільний наставник» (Skolementor.no) є он-лайн інструментом самооцінки цифровою компетентністю для управлінців ЗНЗ [1]. Він містить 30 завдань (описання ситуацій), розподілених між шістьма галузями: адміністрування й основні правила роботи в ЗНЗ, ресурси ЗНЗ, планування і складання мап, цифрова компетентність, педагогічна практика, організація. Після відповіді на кожне завдання визначається рівень розвитку галузі й надаються рекомендації щодо заходів, які варто здійснити для поліпшення визначеного рівня.

За допомогою іншого он-лайн інструменту «Вчитель-наставник» (Larermentor.no), побудованого за тим самим принципом, учитель має

можливість оцінити рівень своєї цифрової компетентності й отримати пропозиції щодо здійснення відповідних заходів щодо її підвищення [1]. «Вчитель-наставник» складається з чотирьох розділів: педагогіка та ІКТ; цифрова продукція; цифрові рішення; цифрова комунікація. Оцінювання в обох інструментах відбувається за шкалою з п'яти рівнів, де 1-й рівень є найнижчим, а 5-й рівень – найвищим.

П'ять рівнів визначаються на основі моделі для розвитку компетентності С. Хупера і Л. Рейбера:

1 рівень – «ознайомлення», коли вчитель знайомиться з новими технологіями, але не почав їх використовувати;

2 рівень – «завантаження», коли вчитель починає використовувати і досліджувати технології, оцінює їх можливості та обмеження;

3 рівень – «інтеграція», коли вчитель почав використовувати нові технології у навчальному процесі. На цьому рівні вчитель має ще не достатній рівень компетентності в плані дидактики, але адекватний рівень для особистого використання ІТ;

4 рівень – «переорієнтація», коли вчитель починає критично оцінювати свою практику, пов'язану з використанням нових технологій. Вчителі на цьому рівні часто зосереджені на тестуванні й оцінюванні навчальних досягнень учнів;

5 рівень – «еволюція». Вчителі мають постійну практику використання ІКТ, намагаються поліпшити методи їх використання в класі [1, с. 157-159].

Слід зазначити, що самооцінка є важливою та ефективною формою моніторингу рівня розвитку цифрової компетентності серед керівників шкіл і вчителів Норвегії, яка спонукає до вдосконалення наявних навичок. Оцінювання рівня цифрової компетентності вчителя здійснюється через призму його співпраці з учнями в класі й використання цифрової компетентності учнів.

Серед основних порад, які надаються вчителю для підвищення власного рівня цифрової компетентності, виділяються такі: використання досвіду учнів, звернення за порадами до більш досвідчених колег, навчання на спеціальних курсах, посилання на корисні веб-ресурси, участь у національних і міжнародних он-лайн проектах.

Використані джерела:

1. Hooper S. Teaching with technology / S. Hooper, L. Rieber // Teaching: Theory into practice / A. Ornstein. – Boston: MA: Allyn and Bacon, 1995. – Pp. 154–170.
2. Information and Communication Technology (ICT) in Norwegian Education [Online]. Available: https://iktsenteret.no/sites/iktsenteret.no/files/ikt_ministerbrosjyre_eng.pdf
3. The Norwegian Centre for ICT in Education [Online]. Available: <https://iktsenteret.no/english>